

INFLAȚIA

Inflație, deflație și dezinflație

Măsurarea inflației

Stadii și forme ale inflației

Cauze și efecte economico-sociale. Politici anti-inflaționiste

fenomenul inflaționist

- *noțiunea de inflație este legată de masa banilor în circulație în raport de producție: creșterea masei banilor în circulație într-un ritm mai rapid decât cel al creșterii producției*
- *permanență în cadrul oricărei economii (**dezechilibru** care afectează în proporții diferite toate țările)*
- ***proces prin care se afirmă multiple dezechilibre din economie***
- ***proces de creștere cumulativă și autoîntreținută a nivelului general al prețurilor***

inflația

dezechilibru macroeconomic caracterizat prin două tendințe majore:

- ***- creșterea generalizată și persistentă a prețurilor***
 - durabilă (non-conjuncturală)
 - tendință generală (afectează majoritatea produselor)
 - cumulativă (autoîntreținută)
- ***- scăderea puterii de cumpărare a banilor (concomitent)***

Deflație/dezinflație

- ***deflație*** - proces de scădere durabilă a nivelului general al prețurilor
- ***dezinflație*** - proces de reducere (încetinire) a ritmului de creștere a nivelului general al prețurilor, sau altfel spus de scădere durabilă a ratei inflației (aceasta înregistrând în continuare valori pozitive)
- *inflație așteptată* → **info!**

Măsurarea inflației

- *pornește de la consensul teoretic cu privire la formele sale de manifestare / conținutul său*
 - creșterea prețurilor (indicele prețurilor = I_p / indicele deflator = ID)
 - scăderea puterii de cumpărare
 - ecartul dintre masa monetară ce există efectiv în circulație și cantitatea de bani care se justifică din punct de vedere al activității economice (ecartul inflaționist).

Indicele prețurilor:

- pentru un produs: $i_p = \frac{p_1}{p_0} * 100$
- pentru "toate" mărfurile:
indicele sintetic (general): $I_p = \frac{\sum q_0 p_1}{\sum q_0 p_0} = \sum s_0 i_p$
- indice cu structura producției fixată în perioada de bază (indice Laspeyres)
→ *raport dintre producția din anul de bază recalculată funcție de prețurile curente și producția din anul de bază exprimată în prețurile de atunci*
iar ***Rata inflației: $i' = (I_p - 1) * 100$***

Indicele deflator (ID):

$$ID = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0} = \sum s_1 i_p$$

- indice cu structura producției fixată în perioada curentă (indice tip Paasche)
→ *raport dintre producția din anului curent exprimată în prețurile curente și producția din acest an recalculată în funcție de prețurile din anul de bază*

sau într-o altă formă:

$$ID_{PIB} = \frac{PIB_{nom.}}{PIB_{real}}$$

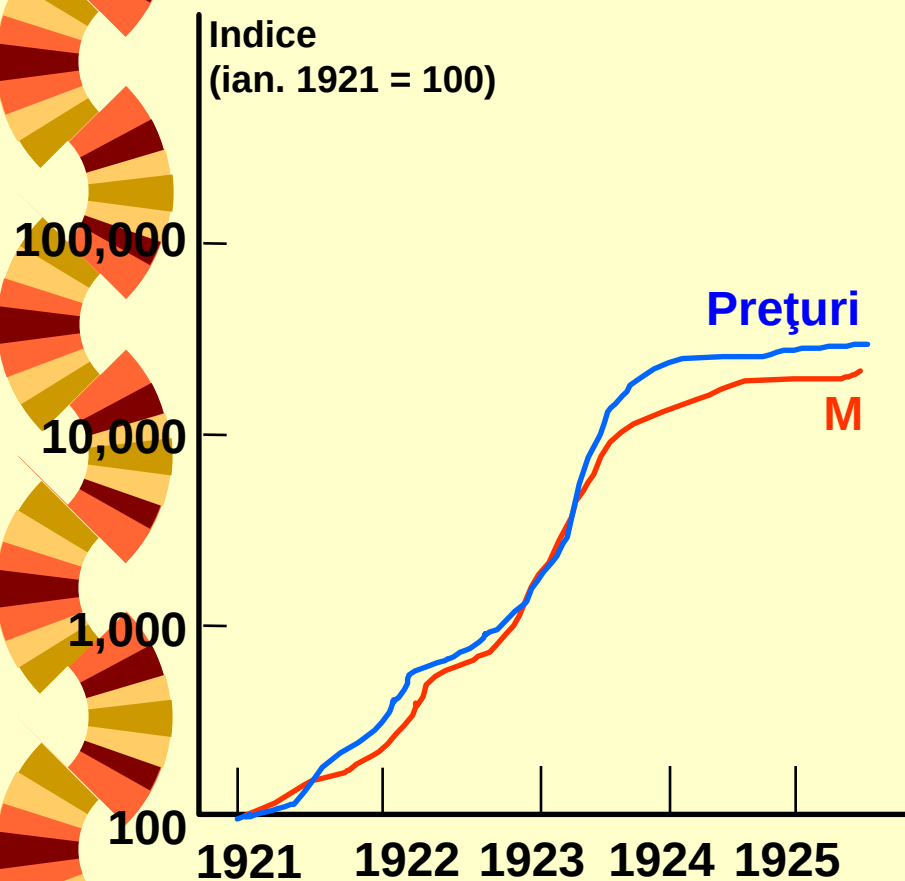

forme sau stadii ale inflației

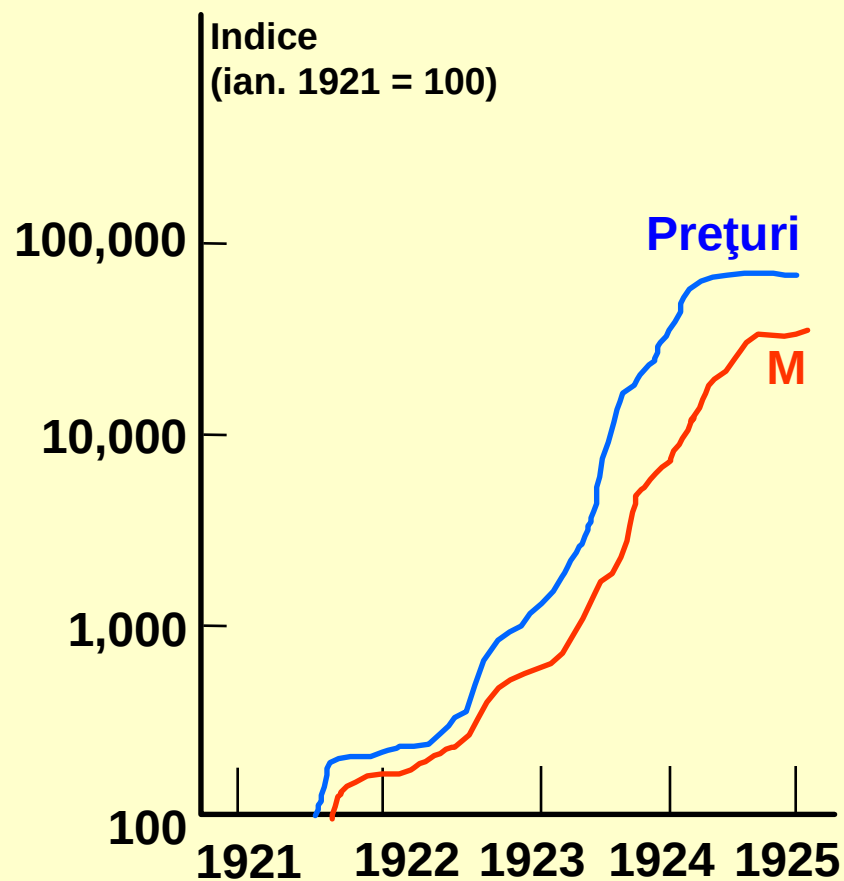
- șocul inițial" ($>$ "prag" al stabilității monetare; în general de 1-3% pe an).
- inflație târâtoare (creeping inflation), depreciere monetară lentă, fără zguduirii economice; (eroziune monetară).
- inflația deschisă (open inflation)
- inflație galopantă
- hiperinflație

Evoluția masei monetare și a prețurilor în timpul hiperinflației 1921-1924

(a) Austria

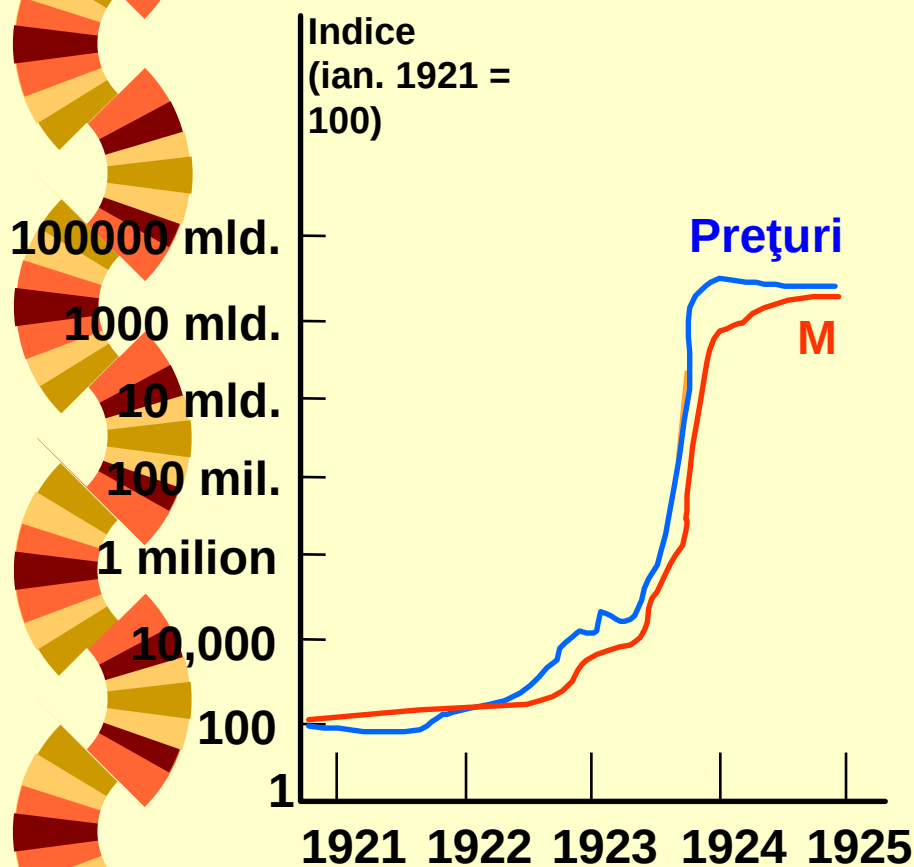

(b) Ungaria

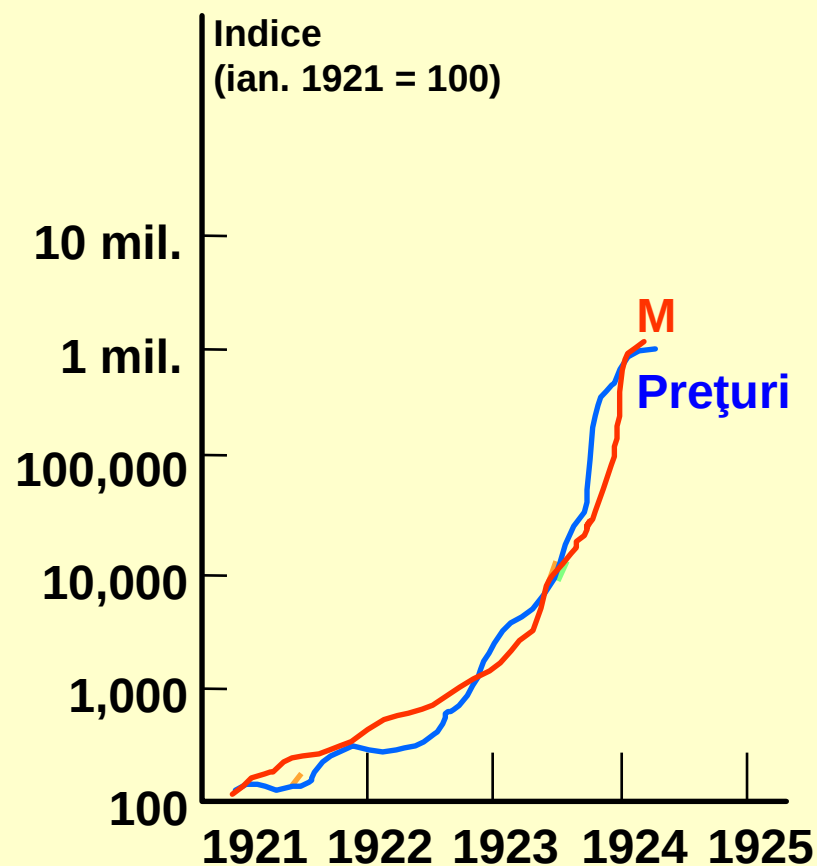

Evoluția masei monetare și a prețurilor în timpul hiperinflației 1921-1924

c) Germania

d) Polonia

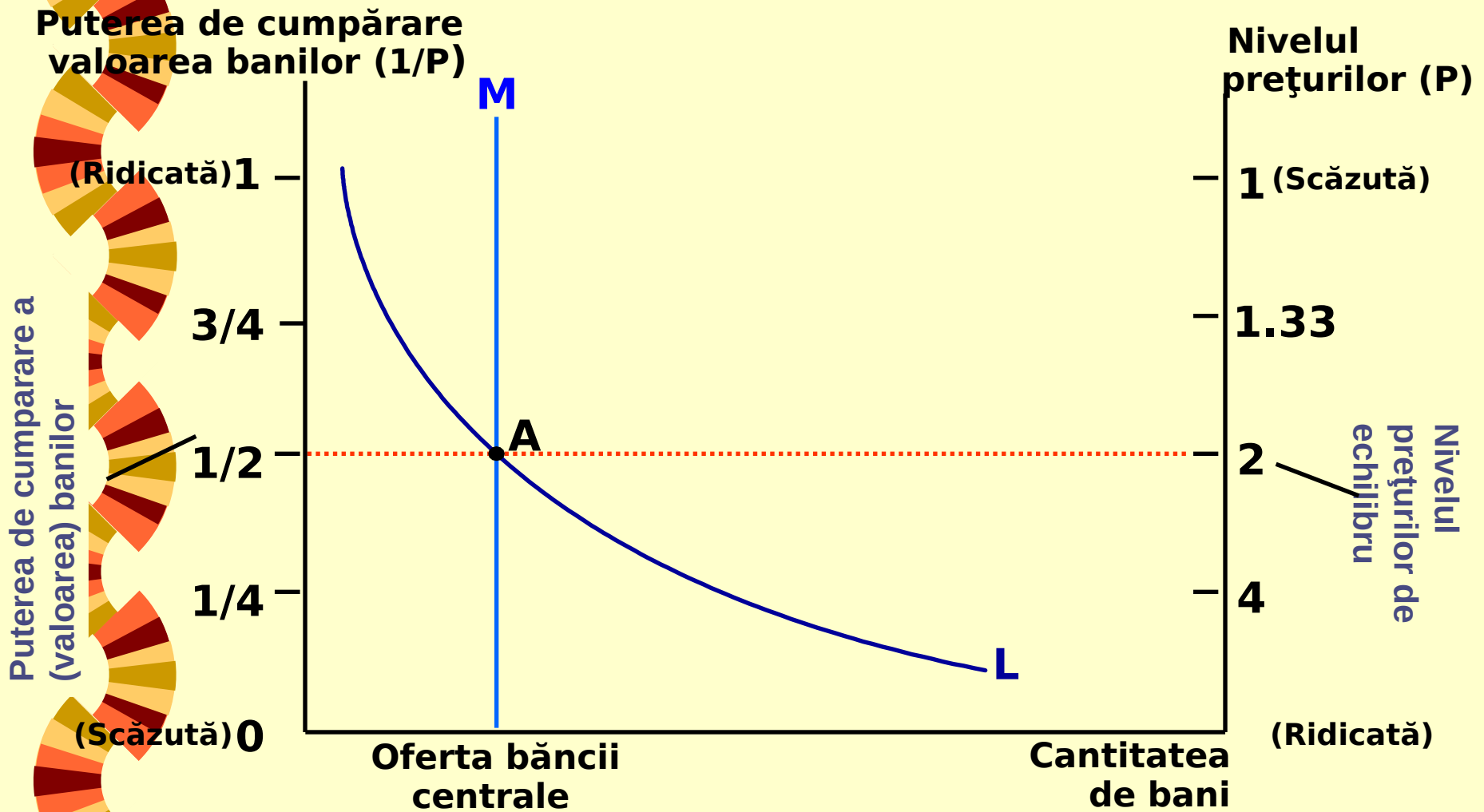

Cauze și efecte economico-sociale

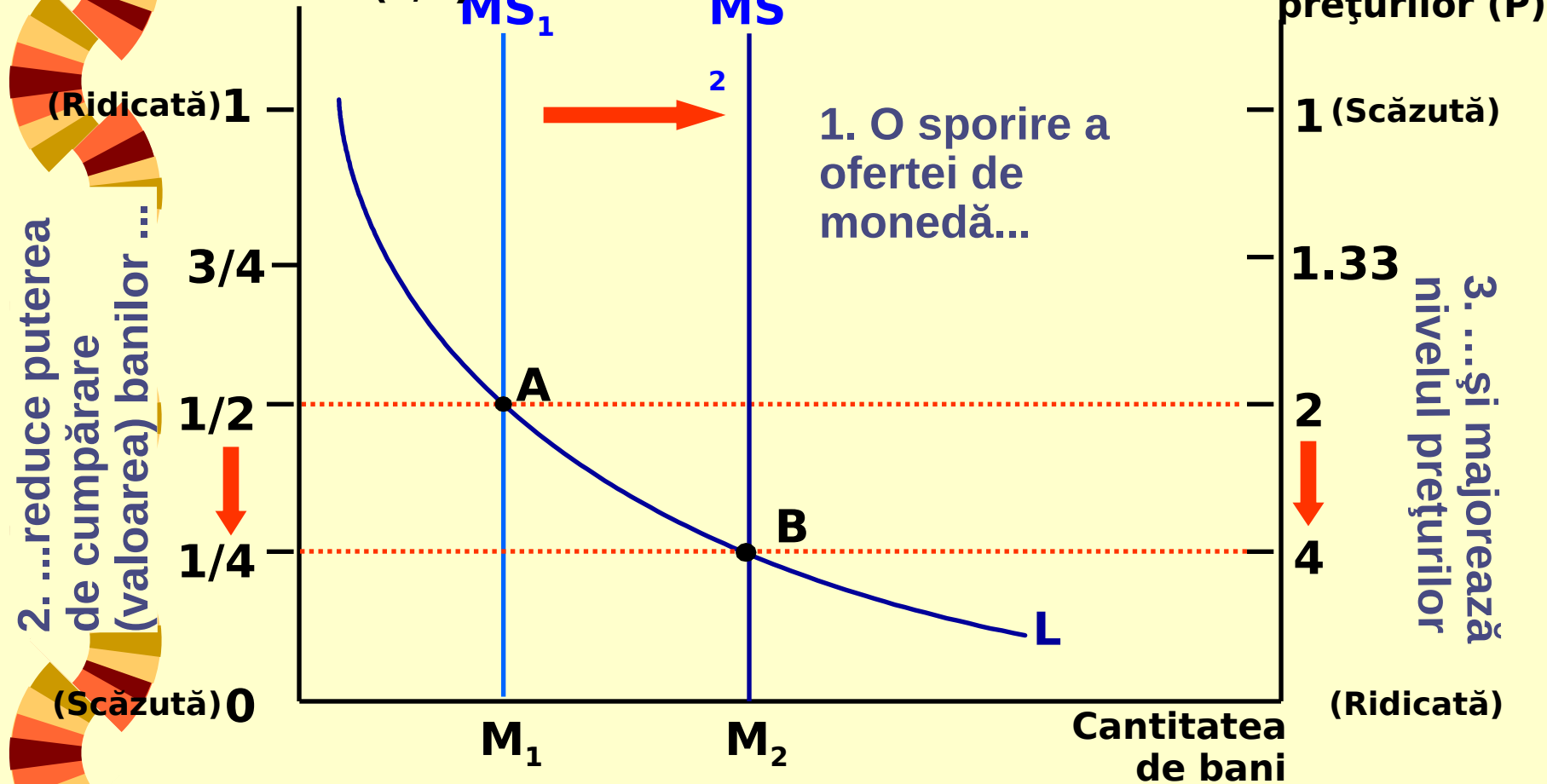
- inflația prin bani: $M \cdot V = P \cdot Y$ (emisiune necontrolată de monedă; creșterea vitezei de circulație a banilor...)
- inflația prin cerere (scăderea bruscă a înclinației spre economisire; mutații neanticipate în structura cererii,...)
- deficitul bugetar (cheltuieli neproductive; împrumuturi de la banca de emisiune,...)
- inflația prin costuri (scumpirea anumitor resurse materiale; majorări salariale necorelate cu productivitatea,...)
- inflația externă/importată (prețuri externe și/sau curs de schimb; excedent extrem...)
- inflație prin structuri (monopolizare...)

Cererea și oferta de bani și nivelul prețurilor de echilibru

Efectele unei creșteri a ofertei de bani (unei mase bănești suplimentare)

Puterea de cumpărare
valoarea banilor ($1/P$)

Cauze și efecte economico-sociale

- ▶ primele faze ("șocul inițial" și "eroziunea monetară") → stimulează producția (*Expansiunea monetară lentă duce la expansiunea producției*)
- ▶ în fazele următoare inflația începe să "intoxice" sistemul economic și social:
 - scăderea puterii de cumpărare a celor cu venituri fixe sau cu un grad ridicat de rigiditate (→ reduceri a cererii de consum)
 - scăderea vânzărilor (consecință așteptată cel puțin după cheltuirea și a economiilor)
 - diminuarea economisirii (cu efecte asupra investițiilor viitoare și creșterii economice)
 - distorsionarea sistemului de prețuri cu consecințe asupra optimalității deciziilor și alocării resurselor
 - costuri de informare mai mari și/sau accentuarea lipsei de informare completă
 - redistribuire arbitrară de bunăstare

Fenomene negative conexe:

- ▶ **stagflație** (stagnarea economică + inflație)
- ▶ **slumflație** (recesiune, inflație și șomaj cronic de masă)

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

Politica monetară (și de credit)

- vezi efectele evidențiate în modelul IS-LM
- reducerea masei monetare în circulație (majorarea dobânzii de referință/taxei scontului; limitarea directă a creditelor; creșterea rezervelor minime obligatorii; politica de open-market)
- *reforma monetară*

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

Politici financiare (bugetare)

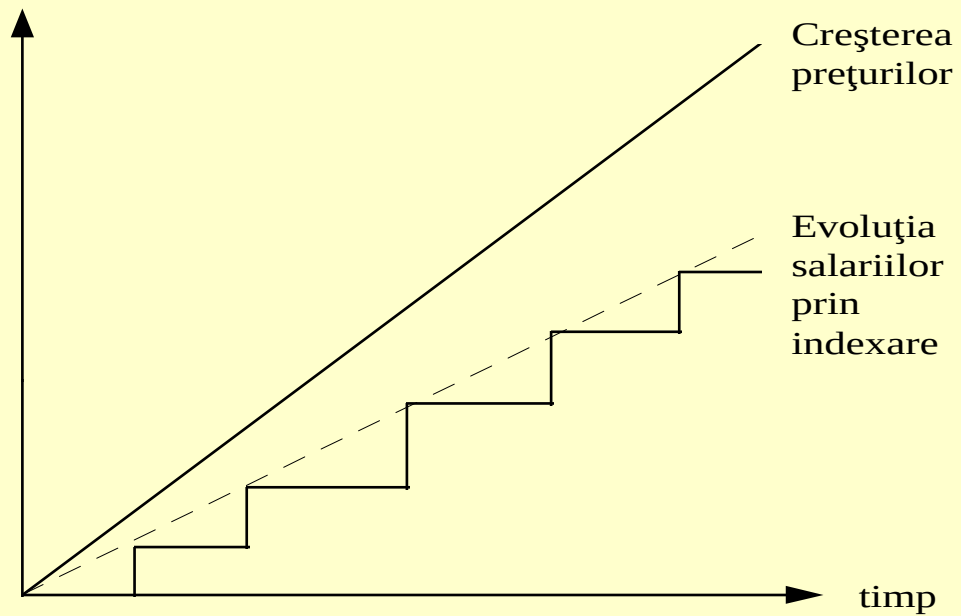
- vezi efectele evidențiate în modelul IS-LM
- (include politica fiscală + politica cheltuielilor publice)
- *reducerea cheltuielilor publice*
- *creșterea veniturilor bugetare* (prin creșterea gradului de colectare a veniturilor și/sau creșterea fiscalității)
- *contractarea unor împrumuturi publice* pentru acoperirea deficitelor poate asigura diminuarea masei monetare și un control mai mare a cererii solvabile

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

Politica veniturilor

indexarea

Evoluția creșterii prețurilor și indexării.
Derulare și efecte

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

alte măsuri

- *înghețarea prețurilor și a salariilor*
- *controlul prețurilor prin măsuri administrative*
-

© Paul Cocioc, 2020